

Valtio pörssiyritysten omistajana

17.9.2008

Pekka Timonen

Osastopäällikkö, ylijohdaja

OMISTAJAOHJAUS
VALTIONEUVOSTON KANSLIA

OMISTAJAOHJAUS
VALTIONEUVOSTON KANSLIA

OMISTAJAOHJAUSOSASTO

- Aloitti toimintansa 1.5.2007
- Sijoitettu valtioneuvoston kansliaan mutta erillisen omistajaohjausministerin alaisuuteen
- Omistajaohjausministeri Vanhasen II hallituksessa on **Jyri Häkämies**
- Osaston vahvuus on 19 virkamiestä, osastopäällikkö on **Pekka Timonen**
- Organisaatio on muodostettu matriisipohjalta siten, että kunkin yhtiön omistajastrategiasta ja seurannasta vastaa 4-henkinen ryhmä (pienissä yhtiöissä 3 -henkinen)
- Pörssiyritysten yhtiökohtaiset vastuut:

Finanssineuvos **Kalevi Alestalo**: *Kemira Oyj, Sponda Oyj*

Finanssineuvos **Arto Honkaniemi**: *Outokumpu Oyj, Rautaruukki Oyj, TeliaSonera AB*

Finanssineuvos **Markku Tapio**: *Fortum Oyj, Stora Enso Oyj*

Finanssineuvos **Jarmo Väisänen**: *Finnair Oyj, Metso Oyj, Neste Oil Oyj, Sampo Oyj*

VALTION OMISTAJAOHJAUS YHTIÖITTÄIN

Keskitetty omistajaohjaus (37 yhtiötä)

Pörssi-yhtiöt:

- Finnair Oyj
- Fortum Oyj
- Kemira Oyj
- Metso Oyj
- Neste Oil Oyj
- Outokumpu Oyj
- Rautaruukki Oyj
- Sampo Oyj
- Sponda Oyj
- Stora Enso Oyj
- TeliaSonera AB
- (11)

Ei-listatut markkinaehtoisesti toimivat yhtiöt:

- Altia Oyj
- Arek Oy
- Art and Design City Helsinki Oy Ab
- Boreal Kasvinjalostus Oy
- Destia Oy
- Edita Oyj
- Eka-kiinteistöt Oy
- Ekokem Oy Ab
- Fingrid Oyj
- FCG Finnish Consulting Group Oy
- Gasum Oy
- Haus Kehittämiskeskus Oy
- Itella Oyj
- Kemijoki Oyj
- Labtium Oy
- Motiva Oy
- Patria Oyj
- Rahapaja Oy
- Raskone Oy
- Santapark Oy
- Silta Oy
- Suomen siemenperunakeskus Oy
- Suomen Viljava Oy
- Vapo Oy
- VR-Yhtymä Oy
- Eriyisyhtiö: Solidium Oy
- (26)

VALTION OMISTAJAOHJAUS YHTIÖITTÄIN

Erityisyhtiöt:

- Alko Oy STM
- Arsenal Oyj (selvitystilassa) VM
- CSC-tieteellinen laskenta Oy OPM
- Finnvera Oyj TEM
- Hansel Oy VM
- Hevosopisto Oy OPM
- Suomen Erillisverkot Oy SM
- Suomen Ilmailuopisto Oy OPM
- Suomen Teollisuussijoitus Oy TEM
- Suomenlinnan Liikenne Oy OPM
- Teollisen Yhteistyön rahasto Oy UM
- Tietokarhu Oy VM
- Veikkaus Oy OPM
- Yleisradio Oy LVM
- Yrityspankki Skop Oyj (selvitystilassa) VM
- (15)

SUOMALAISTEN SUURTEN PÖRSSIYRITYSTEN OMISTUSRAKENNE, ELOKUU 2008

Yhtiö

Omistajat, joilla yli 5 %:a äänivallasta

1 Nokia	(hajautunut omistus)
2 Fortum	Suomen valtio
3 Sampo	Kv. finanssisijoittaja, Suomen valtio , Varma
4 UPM-Kymmene	(hajautunut omistus)
5 Stora Enso	Wallenberg, Suomen valtio , Kela, Varma
6 Neste Oil	Suomen valtio
7 Metso	Suomen valtio
8 Outokumpu	Suomen valtio , Kela
9 Kone	Herlin
10 Rautaruukki	Suomen valtio
11 Wärtsilä	Fiskars, Varma
12 Kesko	Eläkesäätiö, K-Kauppiasliitto, Vähittäiskaupan Takaus
13 SanomaWsoy	Erkko
14 Elisa	Kv. finanssisijoittaja
15 YIT	Suomi
16 Orion	(hajautunut omistus)
17 Cargotec	Herlinit
18 Kemira	Oras Invest, Suomen valtio , Varma, Ilmarinen
19 Uponor	Oras Invest, Varma
20 OKO Pankki Oyj	OPK, Suomi, Ilmarinen

SIJOITTAJA VAI OMISTAJA

SIJOITTAJA

- sijoitukset marginaalisia
- ei sisäpiiri-informaatiota
- ei edustusta hallintoelimisissä
- äänestä jaloilla
- Yrityksen riskitaso annettu

OMISTAJA

- Yleensä määräysvaltaintressi/yritys suorassa kontrollissa
- myös sisäpiiri-informaatiota
- hallitusjäsenyys (usein enemmistö)
- vaikutetaan yrityksen riskitasoon

ANKKURIOMISTAJAN ROOLI

SIJOITTAJA

OMISTAJA

VALTIO ANKKURIOMISTAJANA

- sijoitu
- ei sisä
- ei edu
- hallint
- äänes
- yrityks

- Joko määräysvalta tai blokki/ankkuriomistus
- Suora tai epäsuora edustus hallituksessa ja/tai nimitysvaliokunnissa
- Mahdollisesti sisäpiirin informaatiota ja vastaavat kaupankäynnin rajoitukset
- Riskitaso suurelta osin annettu ja vaikutusmahdollisuudet rajalliset

yritys

MÄÄRÄYSVALTAOMISTAJAN ROOLI

- Suuren omistajan pitää:
  - Pyrkä valitsemaan asiantunteva ja itsenäinen hallitus (ulkoiset hallitukset, puheenjohtajat avainasemassa)
  - Valvoa hallitusta ja sen toimintaa
  - Arvioida yhtiön strategiaa ja sen toiminnan riskitasoa
  - Muodostaa oma käsityksensä omistaja-arvoa edistävstä strategiasta ja hyväksyttävästä riskitasosta
  - Keskustella tarvittaessa johdon ja hallituksen kanssa sekä muodostaa selkeät kannat asioihin, joissa niitä tarvitaan
- Suurenkaan omistajan ei pidä:
  - Puuttua liiketoiminnalliseen päätöksentekoon
  - Viedä omia tavoitteitaan hallituksen ja johdon toteutettavaksi
  - Sekoittaa omistajan etua ja omistajien yhteistä etua

→ Tilanne muuttuu vasta, kun valtio on ainoa omistaja. Siihen asti cg on samankaltainen listayhtiöissä ja listaamattomissa

VALTION OMISTUKSEN ARVO

Valtion omistuksen arvo 10.9.2008 15:18

	Hinta / Osake	Osakkeiden lukumäärä portfoliossa	Omistus- osuus %	Omistuksen Portfolion arvo, painoarvo miljoonaa €	%
Finnair Oyj	4,57	71 515 426	55,81	326,83	1,64
Fortum Oyj	22,63	450 932 988	50,81	10 204,61	51,35
Kemira Oyj	9,18	20 656 500	16,52	189,63	0,95
Metso Oyj	21,89	15 695 287	11,07	343,57	1,73
Neste Oil Oyj	14,91	128 458 247	50,10	1 915,31	9,64
Outokumpu Oyj	13,31	56 440 597	31,11	751,22	3,78
Rautaruukki Oyj	17,17	55 656 699	39,69	955,63	4,81
Sampo Oyj	16,85	79 280 080	13,89	1 335,87	6,72
Sponda Oyj	5,21	38 065 498	34,28	198,32	1,00
Stora Enso total		97 079 438	12,30	774,98	3,90
A-Share	8,00	55 595 937	31,38	444,77	2,24
R-Share	7,96	41 483 501	6,77	330,21	1,66
TeliaSonera AB	4,67	616 128 221	13,72	2 877,32	14,48
Yhteensä				19 873,28	100,00

Lisätietoa:

www.omistajaohjaus.fi

www.valtionomistus.fi

